

A 25/2014. (VIII. 26.) NGM rendelettel módosított 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről

A 181. sorszámú Pénztárkezelő és valutapénztáros megnevezésű részsakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye

1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK

- 1.1. A részsakképesítés azonosító száma: 51 343 03
- 1.2. Részsakképesítés megnevezése: Pénztárkezelő és valutapénztáros
- 1.3. Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: -
- 1.4. Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 30-50

2. EGYÉB ADATOK

- 2.1. A képzés megkezdésének feltételei:
- 2.1.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség
- 2.1.2. Bemeneti kompetenciák: -
- 2.2. Szakmai előképzettség: -
- 2.3. Előírt gyakorlat: -
- 2.4. Egészségügyi alkalmassági követelmények: -
- 2.5. Pályaalkalmassági követelmények: -
- 2.6. Elméleti képzési idő aránya: 50%
- 2.7. Gyakorlati képzési idő aránya: 50%
- 2.8. Szintvizsga: -

3. PÁLYATÜKÖR

- 3.1. A részsakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör(ök), foglalkozás(ok)

	A	B	C
3.1.1.	FEOR száma	FEOR megnevezése	A részsakképesítéssel betölthető munkakör(ök)
3.1.2.	3612	Pénzügyintézet	Banki és pénzforgalmi ügyintéző
3.1.3.			Értéktárkezelő (banki) Értéktáros (banki)
3.1.4.			Valutapénztáros
3.1.5.			Pénzfeldolgozó
3.1.6.			Valutapénztáros
3.1.7.	4211	Banki pénztáros	Valutaváltó
3.1.8.			Bankpénztáros

- 3.2. A részsakképesítés munkaterületének rövid leírása:

A pénztárkezelő és valutapénztáros a pénzforgalmi és pénzváltási tevékenységet végző hitelintézeti, illetve a pénzváltó közvetítői szakmában tevékenykedik. A vonatkozó jogszabályoknak és a belső eljárásrendnek megfelelően önállóan valutaváltással kapcsolatos feladatokat végez, ellátja a pénzváltással kapcsolatos ügyintézői és pénztári, pénzkezelői, értéktárosi feladatokat. Közreműködik a készpénzforgalom lebonyolításában, elszámolásában.

A 25/2014. (VIII. 26.) NGM rendelettel módosított 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről

A hazai és külföldi fizetőeszközök vonatkozásában bankjegyfelismerést, forgalomképesség és valódiság tekintetében bankjegyvizsgálatot végez. A valutapénztáros a specifikált okmányismerete alapján ügyfél-átvilágítást és személyazonosság vizsgálatot végez. Felelősségi körébe tartozik a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása ellen hatékonyan fellépni, melynek révén hozzájárul a pénzváltó és a pénzügyi intézmények prudens működéséhez.

A részsakképesítéssel rendelkező képes:

- a valuta és csekk beváltását, eladását, konverzióját elvégezni,
- árfolyamot, jutalékot alkalmazni,
- az árfolyamok meghatározásában, meghirdetésében közreműködni,
- a természetes személy, vállalkozás, szervezet okmányai alapján devizajogi státuszt megállapítani,
- az ügyfél okmányait felismerni, azok alapján személyazonosítást végrehajtani,
- a különféle okmányok hatályosságát, érvényességét megállapítani,
- ügyfél-átvilágítási intézkedést végrehajtani,
- az egyszerűsített és fokozott ügyfél-átvilágítást megkülönböztetni,
- a különféle ügyfél-nyilatkozatok kitöltésében az ügyfélnek segítséget nyújtani,
- a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása gyanúját felismerni,
- a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása gyanúja felmerülésekor bejelentést tenni,
- a bejelentéshez alkalmazandó számítógépes programot használni,
- a különféle pénznemeket és csekk típusokat felismerni, megkülönböztetni,
- a forint és valuta forgalomképességét és valódiságát megvizsgálni,
- a csekk érvényességét, valódiságát megállapítani,
- a hamisgyanús forintot, valutát, csekket felismerni,
- a hamisgyanús fizetőeszközök bevonásával kapcsolatos feladatokat végrehajtani,
- a forgalomképtelen bankjegy, érme kezelésével kapcsolatos feladatokat ellátni,
- a pénzváltási műveletet és készletmozgást bizonylatolni,
- a pénzváltási bizonylaton, az azonosító adatbázisban ügyféladatokat rögzíteni,
- a pénztárkezeléssel kapcsolatos feladatokat ellátni,
- értéktári teendőket elvégezni,
- a szükséges napi készletállomány megállapításában közreműködni,
- pénztárnaplót, értéktári nyilvántartást vezetni,
- a pénzváltó- és nyilvántartó számítógépes programokat használni,
- papíralapú vagy digitális valuta- és csekk-tájékoztatót, UV-lámpát, nagyítót használni,
- munkaköréhez kapcsolódóan iratkezelést végezni,
- munkaköréhez kapcsolódóan az ügyfelet tájékoztatni.

3.3. Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja
3.3.3.	54 343 01	Pénzügyi termékértékesítő (bank, befektetés, biztosítás)	szakképesítés

A 25/2014. (VIII. 26.) NGM rendelettel módosított 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

	A	B
4.1.	A részsakképesítés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti	
4.2.	azonosító száma	megnevezése
4.3.	10146-12	Speciális ügyintézői feladatok ellátása
4.4.	10139-12	Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat végzése

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Iskolarendszeren kívüli szakképzésben: az 5.2. pontban előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele.

5.2. A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.1.	A részsakképesítés szakmai követelménymoduljainak		
5.2.2.	azonosító száma	megnevezése	a modulzáró vizsga vizsgatevékenysége
5.2.3.	10146-12	Speciális ügyintézői feladatok ellátása	írásbeli
5.2.4.	10139-12	Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat végzése	írásbeli

A modulzáró vizsga csak akkor eredményes, ha valamennyi követelménymodulhoz rendelt modulzáró vizsgatevékenységet a jelölt külön-külön legalább 80%-os szinten teljesíti.

5.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafadatai:

5.3.1. Gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat

A vizsgafeladat ismertetése:

A gyakorlati tételsorból a vizsgázó véletlenszerűen húz és szituációs feladaton keresztül a szakmai követelményeknek megfelelően forint és külföldi bankjegy felismerést végez, megállapítja azok valóságát és forgalomképességét, számot ad a hamisgyanús fizetőeszközök kezelésével kapcsolatos teendőkről.

A gyakorlati vizsgatevékenység lebonyolítása a szakképesítésért felelős miniszter által kiadott és honlapján közzétett Útmutató alapján történik.

A vizsgafeladat időtartama: 25 perc (ebből felkészülési idő 10 perc)

A vizsgafeladat aránya: 25%

5.3.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Speciális ügyintézői feladatok, bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat

A vizsgafeladat ismertetése: Speciális ügyintézői feladatokat, valamint a bankjegyfelismerést, bankjegyvizsgálatot 50%-50%-ban tartalmazza.

Az írásbeli vizsgatevékenység a szakképesítésért felelős miniszter által kiadott és a honlapján közzétett Útmutató alapján kerül lebonyolításra.

Speciális ügyintézői feladatok: a pénzváltási tevékenység alapfogalmainak (pénzváltás, hitelintézet, pénzváltó közvetítő, fizetőeszközök, valuta, deviza, devizabelföldi, devizakülföldi) értelmezése. Ügyintézői feladatok (pénzforgalom lebonyolításának módozatai, pénz- és értékezelés) eljárás szabályai. Speciális ügyintézői

A 25/2014. (VIII. 26.) NGM rendelettel módosított 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről

feladatok (valuta- és csekkváltás szabályai, a pénzmosás és terrorizmus finanszírozásának megelőzésével kapcsolatos intézkedések, specifikált okmányismeret, belső szabályozási mechanizmus, bizonylatolás, fogyasztói bejelentések kezelése) értelmezése, eljárási szabályok alkalmazása, alapvető esetmegoldások és számítási feladatok, 25 kérdésből álló feleletválasztós írásbeli feladatlap alapján.

Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat: A hazai és külföldi bankjegyismeret (érvényesség, valódiságellenőrzési ismérvek), a bankjegypapírban és nyomtatásban alkalmazott biztonsági eljárások bemutatása, 25 kérdésből álló feleletválasztós írásbeli feladatlap alapján.

A vizsgafeladat időtartama: 60 perc (30 perc + 30 perc)

A vizsgafeladat aránya: 50%

5.3.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Speciális ügyintézői feladatok

A vizsgafeladat ismertetése: A hitelintézeti pénzváltó és a pénzváltó közvetítő jogszerű működésének, működési feltételeinek sajátosságait; a pénzváltási műveleteket; az ügyfél-kiszolgálás kérdéseit és esetmegoldásait; az ügyfél-átvilágítás menetét, elemeinek részletes kifejtését; természetes személyek, vállalkozások okmányismertetését; a devizajogi státusz megállapításának esetmegoldásait; a különféle nyilatkozatok kitöltésének eseteit; a hamisgyanús és forgalomképtelen készpénz kezelését; a pénz- és értékezelést; pénzváltás során az adatvédelem, adatkezelés és panaszkezelés sajátosságait; a bizonylatok kitöltését, pénztárnapló elkészítését esetmegoldásokkal tartalmazza.

A vizsgafeladat időtartama: 25 perc (ebből felkészülési idő 10 perc)

A vizsgafeladat aránya: 25%

5.4. A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:

A modulzáró vizsgatevékenységek szervezésére, lebonyolítására és az értékelésre vonatkozó szabályokat a szakképesítésért felelős miniszter a honlapján közzéteszi.

A modulzáró vizsga vizsgatevékenységének szabályszerűségét a vizsgabizottság egy tagja utólag, de legfeljebb a komplex szakmai vizsga megkezdése előtti 5. napig ellenőrizheti.

A Speciális ügyintézői feladatok szóbeli vizsgatevékenységét és a Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat gyakorlati vizsgatevékenységét egy vizsganapon kell lebonyolítani.

A vizsgatevékenységek vizsgaidőpontjai tekintetében a szakképesítésért felelős miniszter honlapján közzreadott vizsganaptár az irányadó.

A szakképesítésért felelős miniszter a szakmai vizsga megkezdése előtt legalább 30 nappal a honlapján mindenki által hozzáférhető módon közzéteszi a szóbeli tétteleket.

A szakmai vizsgán kizárólag a felelős miniszter honlapján közzétett segédeszközök használhatóak.

5.5. A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai:

A központi írásbeli vizsgatevékenység vizsgafeladata csak akkor eredményes, ha a vizsgázó a speciális ügyintézői feladatokat és a bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálathoz kapcsolódó feladatokat külön-külön legalább 80%-os szinten teljesíti.

A Speciális ügyintézői feladatok szóbeli vizsgatevékenysége csak akkor kezdhető meg, ha a Speciális ügyintézői feladatok, bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat vizsgafeladat írásbeli vizsgatevékenysége során a vizsgázó a speciális ügyintézői feladatrészben (vonatkozó 25 kérdéses rész) legalább 80%-os teljesítményt ért el.

A Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat gyakorlati vizsgatevékenysége csak akkor kezdhető meg, ha a Speciális ügyintézői feladatok, bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat vizsgafeladat írásbeli vizsgatevékenysége során a vizsgázó a bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat feladatrészben (vonatkozó 25 kérdéses rész) legalább 80%-os teljesítményt ért el.

A Speciális ügyintézői feladatok szóbeli vizsgatevékenység vizsgafeladata akkor eredményes, ha a vizsgázó legalább 80%-os teljesítményt ért el.

A 25/2014. (VIII. 26.) NGM rendelettel módosított 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről

A Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat gyakorlati vizsgatevékenység vizsgafeladata csak akkor eredményes, ha a vizsgázó legalább 80%-os teljesítményt ért el.

A komplex szakmai vizsga egyes vizsgatevékenységeihez rendelt vizsgafeladatok érdemjegye az elért %-os teljesítmények alapján:

95-100%	jeles (5)
90-94%	jó (4)
85-89%	közepes (3)
80-84%	elégséges (2)
0-79%	elégtelen (1)

Amennyiben minden vizsgafeladat eredményes, úgy a komplex szakmai vizsga osztályzatát a vizsgafeladatonként elért érdemjegyek vizsgafeladat arányával súlyozott átlaga alapján két tizedesre kerekítve, az általános szabályok szerint (0,50-től felfelé) kell meghatározni.

Sikertelen a komplex szakmai vizsga, ha annak bármelyik vizsgatevékenységéhez rendelt vizsgafeladatának érdemjegye elégtelen (1). Javítóvizsgát abból a vizsgafeladatból/vizsgafeladatrészből kell tenni, amelyből a vizsgázó elért eredménye nem éri el a 80%-ot, illetve teljesítményét elégtelenre (1) minősítette a vizsgabizottság.

Felmentés esetén a beszámítás alapjául szolgáló dokumentumban az adott vizsgafeladathoz/vizsgafeladatrészhöz, vizsgarészhez rendelt értékelési teljesítményt (érdemjegy, osztályzat, teljesítményszázalék) kell figyelembe venni.

Teljesítményszázalék esetén az érdemjeggyé történő átváltás a komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységeihez rendelt vizsgafeladatok értékelési besorolása alapján történik.

Amennyiben a felmentést adó dokumentumokban nincs értékelési eredmény, úgy a vizsgafeladat érdemjegye közepes (megfelelt), illetve szóveges értékelés esetén a „megfelelt” közepes, a „kiválóan megfelelt” jeles érdemjeggyel egyenértékű.

6. ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

	A
6.1	A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék
6.2.	UV-lámpa
6.3.	Nagyító
6.4.	Mintaszabályzatok
6.5.	Bizonylatok, formanyomtatványok

7. EGYEBEK

7.1. A modulzáró vizsga kötelező tartalmi elemei:

A vizsgára bocsátás feltételeként meghatározott 10146-12 Speciális ügyintézői feladatok ellátása és a 10139-12 Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat végzése szakmai követelménymodulokhoz rendelt írásbeli modulzáró vizsgafeladatait a szakmai követelményekkel összhangban a szakmai képzést folytató intézmény állítja össze.

7.2. A modulzáró vizsgatevékenységek alóli felmentés feltételei:

Az a jelölt, aki a modulzáró vizsgák valamelyikének korábbi teljesítését hitelt érdemlően igazolja, mentesül a modulzáró vizsga ismételt teljesítésének kötelezettsége alól.

A 7.7. pontban meghatározott korábbi szakmai vizsga eredményeinek beszámítása felmentésre ad jogot a hozzárendelt modulzáró vizsga adott vizsgatevékenységének vizsgafeladata alól.

A 25/2014. (VIII. 26.) NGM rendelettel módosított 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről

7.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységeihez rendelt vizsgafeladatok vagy vizsgafeladatrészek alóli felmentés feltételei:

A 7.7. pontban meghatározott korábbi szakmai vizsga eredményeinek beszámítása felmentésre ad jogot a hozzárendelt komplex szakmai vizsga adott vizsgatevékenységének vizsgafeladata/vizsgafeladatrésze alól.

7.4. A szakmai vizsgabizottságban való részvételre kijelölt szakmai szervezet:

Magyar Nemzeti Bank

7.5. A komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól szóló 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendeletől (továbbiakban: Korm. rendelet) eltérő rendelkezések

A Korm. rendelet 22. § (1) bekezdésben meghatározottól eltérően a szakmai vizsgát az első vizsgatevékenység napját követő 90 napon belül be kell fejezni.

A Korm. rendelet 35. § (6) bekezdésben meghatározottól eltérően a kijavított és értékelt írásbeli, központi gyakorlati dolgozatot, az eredeti írásbeli, vagy központi gyakorlati vizsgafeladat egy példányát, a javítási-értékelési útmutatókat a vizsga utolsó vizsgafeladatának megkezdése előtt legalább hét nappal el kell juttatni a vizsgaelnökhöz.

7.6. A teljesítményértékelés dokumentálása

A Korm. rendelet 33. § (3) bekezdése alapján a vizsgaszervező az osztályozóívet úgy vezeti, hogy abból megállapítható legyen az adott vizsgatevékenységhez rendelt vizsgafeladaton/ vizsgafeladatrészeken elért eredmény is.

7.7. Korábbi szakmai vizsga beszámítása

A pénzügyminiszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 23/2008. (VIII. 8.) PM rendelet alapján megkezdett szakmai vizsgák eredményes vizsgarészeinek beszámítására vonatkozóan a szakképesítésért felelős miniszter honlapján közreadott vizsga-egyenértékűségi tábla az irányadó.